ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε' | 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1927 | ΑΡΙΘ. 6

ΕΠΙΒΛΑΒΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ

Εἶνε γνωστὸν μετὰ πόσης χαρᾶς ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων εἶχε γείνει δεκτὸν τὸ ἄκουσμα τῆς καταλήψεως τῆς Παλαιστίνης ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων. Ἡ χαρὰ ἐκείνη ἦτο διπλῆ· πρῶτον διότι ἀπελευθεροῦτο ἡ ἁγία πόλις καὶ ἡ πᾶσα γῆ τῶν ἱερῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ προσκυνημάτων ἀπὸ τῆς ἀλλοθρήσκου τουρκικῆς κυριαρχίας, καὶ δεύτερον διότι ἡ ἀπελευθερώτρια δύναμις ἦτο ἡ Ἀγγλία. Διότι δὲν θὰ ἦτο ἀδιάφορον δι' ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους ποία ἐκ τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων θὰ κατελάμβανε τὴν ἁγίαν Γῆν. Ἡ θέσις ἡμῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς προσκυνήμασι κατὰ τὸ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν διεθνῶς ἀνεγνωρισμένον καθεστὼς ἐλογίζετο ἐκ τῶν προτέρων ἐπισφαλὴς ἐν περιπτώσει ὁποιασδήποτε ἄλλης κατοχῆς τῆς Παλαιστίνης. Ὄχι διότι ἡ θέσις ἡμῶν αὕτη ἦτο ἄδικος καὶ παράνομος καὶ ἀδικαιολόγητος καὶ ἀβάσιμος, ὥστε νὰ φοβώμεθα τὴν τάχα ἐνδεχομένην ἀποκατάστασιν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ὀρθοῦ· ἀλλὰ διὰ τὰς βλέψεις τῶν κατακτητῶν, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὁποίων ἡ ἐν τοῖς ἱεροῖς προσκυνήμασι τῶν Ἁγίων Τόπων προνομιοῦχος θέσις τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος δὲν θὰ ἦτο ἀνεκτὴ ὑπ' αὐτῶν, ὀρεγομένων τῆς ἐπὶ τῶν προσκυνημάτων ἀπολύτου κυριαρχίας πρὸς ὀφέλη ἴδια. Ἐξ ἄλλου ἦτο γνωστὴ ἀνέκαθεν οὐ μόνον ἡ φιλελευθέρα πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας πρὸς τοὺς λαοὺς τῶν κτήσεών της, ἀλλὰ καὶ ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ εὐλάβεια αὐτῆς πρὸς τὰ δίκαια τῶν λαῶν καὶ τὰ ἱερὰ αὐτῶν καθεστῶτα.

Δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ἀναπτυχθῇ ἡ μακρὰ ἱστορία τῶν ἀργαλέων ἀγώνων, διὰ τῶν ὁποίων ἡ Ἁγιοταφιτικὴ Ἀδελφότης καὶ τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων οὐ μόνον τὰ προσκυνήματα διετήρησαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐν Παλαιστίνῃ διέσωσαν. Ἀρκεῖ τὸ ἁπλοῦν καὶ θετικὸν τῆς ἱστορίας αὐτῆς ἐξαγόμενον: ὅτι ἂν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς εὑρέθησαν προσκυνήματα εἰς ὀρθοδόξων χεῖρας καὶ λαὸς ὀρθόδοξος, τοῦτο ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Ἱερὸν Κοινὸν τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος. Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἀγρυπνίαις καὶ θυσίαις φύλαξ τῶν προσκυνημάτων καὶ ἡ σώτειρα τῆς παλαιστινῆς ὀρθοδοξίας. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς εἰσόδου τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν ὑπεδέχθη αὐτὰ καθεστὼς αἰωνόβιον καὶ καθημαγμένον ἐκ τῶν αἱμάτων τῶν ἁγιοταφιτῶν πατέρων, μετ' εὐλαβείας καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν Τούρκων τηρηθὲν καὶ ὑποστηριχθέν. Οὐδ' ἠδύνατό τις ποτε νὰ σκεφθῇ, διὰ τοὺς προαναπτυχθέντας λόγους, ὅτι θὰ ἐτίθετό ποτε ἐν ἀμφιβόλῳ τόσῳ ἀραρότως ἑδρασμένον ἱερὸν καθεστὼς ὑπὸ τῆς συνήθως μετὰ σχολαστικῆς μάλιστα εὐλαβείας σεβομένης τὰ δίκαια τῶν χριστιανικῶν ἱδρυμάτων Δυνάμεως.

Παρὰ ταῦτα, οἱ ὀρθόδοξοι ἀραβόφωνοι τῆς Παλαιστίνης, ἤ, μᾶλλον, μερίς τις αὐτῶν, ἐνόμισεν ἐπιστᾶσαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ διεκδικήσῃ δίκαια ἀνύπαρκτα ἐπὶ τῶν προσκυνημάτων καὶ νὰ διατυπώσῃ ἀξιώσεις, αἵτινες καὶ τὸν θεσμὸν τῆς Ἁγ. Ἀδελφότητος θὰ ἠλλοίουν καὶ εἰς κίνδυνον θὰ ἔθετον τὸ σωτήριον καθ' ὅλου ἐκκλησιαστικὸν καὶ προσκυνηματικὸν καθεστώς. Ἡ ἔμμονος δ' αὕτη διεκδίκησις οὐ μόνον ἀνυπάρκτων, ἀλλὰ καὶ ἀδίκων καὶ ἐπικινδύνων διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν δικαιωμάτων ἐκκαλοῦσα εἰς τὰ ἄσχετα πρὸς τὸ ὅλον ζήτημα φιλολαϊκὰ αἰσθήματα τῆς κατόχου Δυνάμεως ἤγαγεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς τοπικῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ὅπως ὁρίσῃ ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν μεταξὺ τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τοῦ ἀραβοφώνου αὐτοῦ ποιμνίου διενέξεων. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, μελετῶσα τὸ ὅλον ζήτημα ἀπὸ πάσης ἐπόψεως θὰ ὑπέβαλλε τὸ πόρισμα αὐτῆς ἐν ἐκθέσει πρὸς τοὺς ἐντολοδότας, εἰς οὓς θὰ ἀπέκειτο ἡ περαιτέρω τελεσίδικος ἀπόφασις. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὡρίσθη ὁ δικαστικὸς ἄγγλος κ. Μπέρτραμ. Ἡ ἔκθεσις συνταχθεῖσα ἐξεδόθη εἰς ἴδιον τόμον ἀγγλιστί, ἑλληνιστὶ καὶ ἀραβιστί, ἐσχολιάσθη δὲ καὶ ἐν τῷ ἀγγλικῷ τύπῳ.

Παρὰ τὴν διὰ τῆς ὅλης ἐκθέσεως ταύτης διαφαινομένην ἀξιέπαινον προσπάθειαν ἀμερολήπτου ἐκτιμήσεως τῶν ἁγιοταφιτικῶν πραγμάτων, καὶ αἱ κρίσεις,

καὶ τὸ πόρισμα καὶ αἱ εἰσηγήσεις τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Μπέρτραμ ὑπῆρξαν ἄδικοι διὰ τὴν Ἁγιοταφιτικὴν Ἀδελφότητα καὶ τὸ ὀρθόδοξον Πατριαρχεῖον,—ὅπερ ταὐτὸ—, ἐὰν δέ, ὃ μὴ γένοιτο, υἱοθετηθῇ ἡ ἔκθεσις ὡς ἔχει, αἱ εἰσηγήσεις εἶνε καὶ ἐπικίνδυνοι. Καὶ ταῦτα λέγομεν ὄχι ἵνα καταλογίσωμεν εἰς τὸν κ. εἰσηγητὴν ἐνσυνείδητον καὶ σκόπιμον μεροληψίαν, ἀλλὰ κατακρίνοντες τὴν τῆς Ἐπιτροπῆς σύνθεσιν, εἰς ἣν ὀφείλεται τὸ ἄδικον πόρισμα. Ὁ κ. Μπέρτραμ ἐμελέτησε βεβαίως τὰ πάντα καὶ ἀναμφιβόλως ἐφιλοτιμήθη νὰ εἴπῃ τὰ ἀκριβῆ. Ἀλλ' εἶνε ἀδύνατον οἱοσδήποτε ξένος νὰ διεισδύσῃ εἰς τὸ γνήσιον πνεῦμα μιᾶς ἱστορίας, ὁποία ἡ τοῦ Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ νὰ διαγνῷ τὴν ψυχολογίαν τῶν προσώπων καὶ τὴν πολύεδρον, πολυσύνθετον καὶ δυσεξιχνίαστον παλαιοτέραν τε καὶ νεωτέραν κατάστασιν τῶν τῆς Ἁγ. Ἀδελφότητος κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα ἀπολύτως ἀμεροληπτους κρίσεις καὶ πορίσματα δίκαια. Τὸ σύμπλεγμα τοῦτο τῶν ἱστορικῶν σχέσεων Ἀδελφότητος καὶ ἀραβοφώνων τὸ δυσμελέτητον, αὐτὸς οὗτος ὁ ἀραβόφωνος ἰθαγενὴς ὡς ἰδιότυπος διανοητικότης καὶ αἰσθηματικότης καὶ ψυχοσύνθεσις, ὁ ἁγιοταφίτης ὡς ἰδιότροπος πολίτης μιᾶς μοναστικῆς πολιτείας πρωτοτύπου κατὰ σύνθεσιν καὶ ἱστορίαν καὶ θέσιν ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ἑλληνικῷ μονασμῷ,—πάντα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τὰ ὄμματα καὶ τὴν λογικὴν καὶ τὴν ἀντίληψιν ἑνὸς διακεκριμένου μὲν ἄγγλου δικαστικοῦ, ἀλλὰ ἄγγλου καὶ δικαστικοῦ. Μὴ σκοποῦντες νὰ ἀναλύσωμεν διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔκθεσιν, παρερχόμεθα τὰς εἴτε ὀρθὰς τυχὸν ἐν αὐτῇ περὶ ἄλλων ὄψεων τοῦ θέματος αὐτῆς εἰσηγήσεις, εἴτε μὴ ὀρθάς. Ἐκ τῶν τελευταίων ὅ,τι θεωροῦμεν ὡς ἀπροσδόκητον καὶ ἐπικίνδυνον ἀδικίαν κατ' αὐτοῦ τοῦ ὅλου ἑλληνικοῦ ὀρθοδόξου ἔθνους, εἶνε ἡ προτεινομένη θεμελιώδης ἀλλοίωσις τοῦ μακραίωνος καθεστῶτος καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Ἁγ. Ἀδελφότητος, καὶ ἡ κατάργησις τῶν ἰδιαιτέρων δικαιωμάτων τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐπὶ τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων.

Αἱ εἰσηγήσεις αὗται τῆς ἐκθέσεως ἁμαρτάνουσι κατὰ μιᾶς ἱστορίας αἰώνων καὶ προσβάλλουσι μίαν παράδοσιν, ἡ ὁποία μόνον σώτειρα ἀπεδείχθη καὶ διὰ τὰ προσκυνήματα καὶ διὰ τοὺς ἀραβοφώνους. Διὰ χρημάτων καὶ ἀφιερωμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους διεσώθησαν καὶ διετηρήθησαν τὰ ἱερὰ προσκυνήματα ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας. Ὁ ἀραβόφωνος ὁλοκλήρου τῆς Παλαιστίνης λαὸς ἐτηρεῖτο ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ καὶ ἐξεπαιδεύετο καὶ ἐθεραπεύετο καὶ ἐπροστατεύετο καὶ ἐτρέφετο δαπάναις τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, προθύμως ἑκάστοτε συντρέχοντος δι' ἐράνων καὶ εἰσφορῶν καὶ κληροδοτημάτων ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου. Οἱ ἕλληνες πατριάρχαι ἀπεδήμουν ἐξ Ἱεροσολύμων εἰς κοπιώδεις ζητείας ἀνὰ τὰς ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων κατοικουμένας χώρας καὶ συνεκόμιζον ἐπιστρέφοντες ἑλληνικὰ ἐλέη, δι' ὧν ἐψώμιζον τὸ πτωχὸν ποίμνιόν των. Ἑλληνικοὶ ἦσαν οἱ ἀγῶνες ὑπὲρ διασώσεως τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων, εἰς τὴν κατάπαυσιν δὲ τῶν ἀγώνων τούτων ἀσφαλῶς θὰ ὀφείλεται ἡ παντελὴς τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἀποξένωσις, ἐὰν ταῦτα στερηθῶσι τυχὸν τῆς προνοίας τοῦ ἑλληνικοῦ πατριαρχείου. Οὐκ οἴδασι τί αἰτοῦνται οἱ ἀραβόφωνοι, ἀργὰ δὲ θὰ ἦνε ὅταν ἀπομείνωσι μὲ κενὰς τὰς χεῖρας.

Τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, εὑρεθὲν πρὸ τοιαύτης ἐκθέσεως, ὀρθῶς ἀνθίσταται νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ἐπόψεις καὶ εἰσηγήσεις τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ ὑπεραμύνεται τῶν δικαιωμάτων του. Καὶ ὅτι μὲν ἐπὶ τῇ βάσει ὑποδείξεών τινων τῆς ἐκθέσεως καλὸν καὶ πρέπον εἶνε νὰ ἐπενεχθῶσι βελτιώσεις τινὲς ἐν τῇ Ἀδελφότητι, πάντως οὐδ' αὐτὴ ἡ Ἀδελφότης θὰ ἀρνηθῇ. Ἀλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ προσχωρήσῃ αὕτη πρὸς τὴν ἀποδοχὴν τῆς τόσον ῥιζικῆς ἀλλοιώσεως παλαιοτάτου ἱεροῦ καθεστῶτος, ἥτις θὰ ἀπειλήσῃ αὐτὴν τὴν ὀρθοδοξίαν τῶν Ἁγίων Τόπων. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι τοῦτο θὰ κατανοηθῇ ἐν τῇ ἀγγλικῇ πρωτευούσῃ καὶ δὲν θὰ θελήσῃ ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις νὰ ἀλλοιώσῃ ἐν τῇ εἰδικῇ ταύτῃ περιπτώσει τὴν κατὰ παράδοσιν παροιμιώδη εὐλάβειαν αὐτῆς πρὸς τὰς παραδόσεις τῶν ἀλλοτρίων θρησκευτικῶν καθεστώτων.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 27

Ὁσιώτατοι ἐπιστάται καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν ὁσιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Μετὰ λύπης λαβόντες γνῶσιν ἐγκαίρως περὶ τῆς ὑπό τινων γινομένης πολλαχοῦ ἐνεργείας πρὸς δημιουργίαν θορύβου καὶ διαιρέσεως μεταξὺ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ διὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, ἐπληροφορήθημεν ὅτι σημαντικὸν ἐν τούτῳ παίζουσι πρόσωπον Ἁγιορεῖται τινες μοναχοί, οἵτινες περιέρχονται τὰ διάφορα

μέρη καὶ εἰσηγοῦνται τῷ λαῷ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου, τιθέμενοι μάλιστα καὶ ἐπὶ κεφαλῆς οἱονεὶ διαδηλώσεων, αὐτοὶ οὗτοι παρουσιαζόμενοι αὐτόκλητοι δογματολόγοι καὶ ὑπερασπισταὶ καθεστώτων, παίζοντες οὕτω ἔργον θῖγον βαθύτατα τὸ γόητρον τῆς καθ' ἡμᾶς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Ἐκφράζοντες τὴν βαθυτάτην θλῖψιν ἡμῶν, διότι οἰκήτορες τοῦ ἡμετέρου τόπου, ὅστις ὤφειλεν ἵνα ἵσταται παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, γίνονται ἐν ἐπιγνώσει ἢ δι' ἄγνοιαν καὶ ἀμάθειαν ὄργανα οὐχὶ ἀδόλου διαστροφῆς καὶ νομίζουσιν ἢ προσπαθοῦσιν ἵνα φανῶσιν ὅτι προσφέρουσι λατρείαν τῷ Θεῷ, ἐνῷ σπαράσσουσι τὰ σπλάγχνα τῆς Μητρὸς αὐτῶν Ἐκκλησίας, προαγόμεθα ἀποφάσει συνοδικῇ ἀξιῶσαι τὴν ὁσιότητα ὑμῶν ὅπως προνοίᾳ ὑμῶν πρῶτον μὲν ἀνακληθῶσιν ἀμέσως εἰς τὰς οἰκείας Μονὰς καὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν πάντες οἱ ἄνευ τακτικῆς διακονίας ἢ ἐντολῆς εὑρισκόμενοι σήμερον ἔξω τῶν ὁρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἁγιορεῖται Μοναχοί, ἔπειτα δὲ μὴ ἐπιτρέπηται ἡ ἔξοδος ἐκ τοῦ ἱεροῦ ὑμῶν τόπου ἄνευ ὡρισμένης ἐντολῆς ἢ σκοποῦ, ἀπαγορευθῇ δὲ ἅμα καὶ πᾶσιν ἵνα τελῶσι λειτουργίας ἐν ταῖς περιοχαῖς τῶν ἐπαρχιῶν, ὅπου ἔχουσιν ὡρισμένην μόνιμον διακονίαν, ἐὰν μὴ συμμορφῶνται αὐστηρῶς πρὸς τὸ κεκανονισμένον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν χρήσει ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἑορτολόγιον, ἐπὶ βαρυτάτῃ αὐτῶν ποινῇ ἐν περιπτώσει παρακοῆς αὐτῶν.

Ἀπεκδεχόμενοι ὅπως ἡ ὁσιότης ὑμῶν πληροφορήσητε ἡμᾶς ἐγκαίρως περὶ τῆς γενησομένης σχετικῆς ἐνεργείας ὑμῶν, εὐχόμεθα ὅπως ὁ Κύριος φωτίσῃ πάντας εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς ὑπακοῆς, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὁσιότητος ὑμῶν.

κ' Ἰανουαρίου ᾳϡκς'

(ὑπ.) ***Ὁ Κωνσταντινουπόλεως διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.***

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ὕφεσις τοῦ Ὀρθολογισμοῦ.

Καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἔχει σημειωθῇ πόσον ἡ πρὸς τὸν ὑλισμὸν τάσις τῆς μεταπολεμικῆς ψυχῆς βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀτονοῦσα παρασκευάζει ὁσημέραι εὐρυτέραν θέσιν εἰς τὴν ὑγιᾶ ἰδεολογίαν, μετ' εὐχαριστήσεως δὲ καὶ σήμερον ἑρμηνεύομεν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐν Εὐρώπῃ παρακολουθούντων τὰς ῥοπὰς τῶν λαῶν ἐκ τῆς προϊούσης ἐνισχύσεως τῆς θρησκευτικότητος. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐν ταῖς κοινωνίαις οὐδέποτε εἶχον ἐκλίπει αἱ διψῶσαι τῆς ἀληθοῦς ζωῆς ψυχαί· ἀλλ' ὅ,τι σήμερον ἐμφανίζεται ὡς νέον εἶνε ὅτι ὁ κόσμος τῶν τοιούτων ψυχῶν ὁλονὲν πυκνοῦται, καὶ ὁ πόθος εὐγενεστέρων τάσεων καὶ ἰδεωδῶν ἐκδηλοῦται εἰς τὰς διαφορωτάτας κοινωνικὰς τάξεις. Ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι πρὸ εἰκοσαπενταετίας περὶ τῶν πνευματικῶν πραγμάτων ἐξεφράζοντο ἀπροκαλύπτως μετὰ τῆς ἐσχάτης περιφρονήσεως, σήμερον μετέβαλον καὶ φράσιν καὶ τόνον καὶ στάσιν, οὐδ' εἶνε ἀσήμαντον ὅλως τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐν Γαλλίᾳ χαρακτηρίζει ἐν εἰδικῇ ἐγκυκλίῳ σήμερον ὡς μὴ ἐπιτρεπομένην τὴν ἐν τοῖς δημοσίοις λυκείοις ἄγνοιαν τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ἔστω καὶ κατατασσομένην ὑπ' αὐτοῦ μεταξὺ τῶν κλασικῶν μόνων. Ταύτην τὴν εὐχάριστον στροφὴν παρατηροῦμεν σημειουμένην καὶ τονιζομένην καὶ ἐν συγγράμμασι καὶ ἐν διαλέξεσιν ἐν Ἑσπερίᾳ, θεωροῦμεν δ' ἐπάναγκες νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τὴν σπουδαίαν ταύτην σύγχρονον ὑποχώρησιν τοῦ κύματος τοῦ Ὀρθολογισμοῦ ἐνώπιον τῶν πνευματικωτέρων καὶ ἰδανικωτέρων-τάσεων, ἵνα ὁ πάντοτε καθυστερημένος ἐν Ἑλλάδι ὀρθολογισμὸς μάθῃ τί ἀληθῶς συμβαίνει εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀλλαχοῦ ὁμοϊδεατῶν του καί, ἂν μὴ εἶνε ἱκανὸς εἰς εὐγενεστέρας ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς ζυμώσεις, πιθηκίσῃ τοὐλάχιστον καὶ εἰς τὴν ὑποχώρησιν, ἀφοῦ κατὰ πιθηκισμὸν ἐπαγγέλλεται τὰς ὀρθολογιστικὰς «ἰδεολογίας».

Οἱ «ἀνίεροι».

Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μητρικῶς ἄχρι τοῦδε ἐγκαρτεροῦσα ἐπὶ ταῖς ἐκτροπαῖς τῶν ἐπικληθέντων «παλαιοημερολογιτῶν» καὶ ἐν ὑπομονῇ προσδοκῶσα τὴν εἰς τὴν εὐθεῖαν ἐπάνοδόν των, δὲν ἠδυνήθη, ἐπὶ τέλους, νὰ καταστείλῃ τὴν ἐπιτιμητικὴν αὐτῆς κραυγὴν διὰ τὴν συνεχιζομένην ὑπ' αὐτῶν ἀπειθαρχίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ σπουδαιότερος παράγων τῆς ἀκοχαλινώσεως τῶν εὐαρίθμων τούτων τῆς Ἐκκλησίας τέκνων εἶνε ἀναμφιβόλως οἱ κηρύσσοντες ἑαυτοὺς «στύλους τῆς ὀρθοδοξίας» ἐλάχιστοί τινες ἀλῆται ἁγιορεῖται, οἵτινες, καταλιπόντες τὰ κελλία τῆς ἱερᾶς αὐτῶν μετανοίας, πιναροὶ περιφέρονται ἀνὰ τὰς ῥύμας καὶ τὰς ἀγυιὰς καὶ σπείρουσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀγαθῶν τὸν σκότιόν των φανατισμόν, ἁδρῶς, ὡς ἐξηκριβώθη, ἐξαργυρούμενον, διὰ τοῦτο εὐστόχως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐχαρακτήρισεν αὐτοὺς ὡς «ἀνιέρους» καὶ διέταξεν αὐστηρῶς τὴν περισυλλογήν των εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Τὸ εἴδωλον καὶ τὰ πράγματα.

Λενινισταὶ τῆς Θεσσαλονίκης συνελθόντες συνεώρτασαν τὴν ἐπέτειον τοῦ θανάτου τοῦ Λένιν διὰ τῆς ἀπαγγελίας διθυράμβων διὰ τὴν μεγαλοφυΐαν, ἡ ὁποία εὐηργέτησε τὸν ῥωσικὸν λαὸν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἰδανικοῦ καθεστῶτος τῆς ἰσότητος, τῆς δι-

καιοσύνης, τῆς κοινοκτημοσύνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀγνώστων τέως εἰς τὰς ἀστικὰς κοινωνίας ἀγαθῶν, ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ὁποίων ἐν ἀγαλλιάσει ἀγογγύστως στένει εὐγνωμονῶν ὁ λαὸς τῆς Ρωσίας. Εἰς τοὺς αὐτοὺς λόγους θὰ ἠκούσθησαν βεβαίως καὶ ἀραὶ κατὰ τῶν ἀστῶν καὶ τοῦ καθεστῶτός των καὶ θὰ διετρανώθη φλογερὸν τὸ μένος τῆς καταλύσεως τοῦ θλιβεροῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῶν κομμουνιστικῶν ἀγαλλιάσεων. Δὲν εἶχον ἄδικον οἱ συνεορτασταὶ τῶν μπολσεβικῶν. Πῶς νὰ μὴ δυσανασχετῶσι διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι καθυστέρησιν τοῦ πολιτισμοῦ τούτου, ὅταν οἱ ἀδάμαντες καὶ οἱ μαργαρῖται τῶν Ρώσων ἀστῶν κοσμῶσι σήμερον τοὺς δακτύλους καὶ τοὺς τραχήλους τῶν τέως πλυντριῶν, καὶ οἱ διάφοροι τέως ἀνάργυροι Κράσσιν σωρεύουσιν εἰς τὰς χρηματοθήκας των δισεκατομμύρια;

Εὐχάριστον ἄγγελμα.

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Παρισίων, ὁ ἐπ' ἐσχάτων τὴν Ρώμην ἐπισκεφθεὶς ἄγγλος ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν κ. Τσῶρτσιλλ εἰς ἐπίσκεψιν παρὰ τῇ Α. Α. τῷ Πάπα Ρώμης συνεζήτησε μετ' αὐτοῦ καὶ τὸ ζήτημα τῆς καταπολεμήσεως τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Μπολσεβισμοῦ, ἔλαβε δὲ τὴν ὑπόσχεσιν παρὰ τῆς Α. Α. ὅτι ὁ πρωθιεράρχης τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἶναι πρόθυμος νὰ συμπράξῃ εἰς ἕνα συστηματικὸν ἀντιμπολσεβικὸν ἀγῶνα πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ἀπειλουσῶν τοὺς λαοὺς ἀνυπολογίστων συμφορῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συνεννοήσεως ταύτης ὁ μὲν ἄγγλος ὑπουργὸς δι' ἐκκλήσεώς του πρὸς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς χριστιανικὰς Ἐκκλησίας ζητεῖ τὴν κοινὴν συνεργασίαν των πρὸς καταπολέμησιν τοῦ κομμουνισμοῦ, ὁ δὲ Πάπας ὡς πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν εὐκτὴν ταύτην τῶν Ἐκκλησιῶν συνεννόησιν ἐθεώρησε τὸν ἐν ἡμέρᾳ τακτῇ ὑπὸ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν συνεορτασμὸν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἥτις, ὡς ἑορτάζεται νῦν ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν κεχωρισμένως κατὰ διαφόρους ἡμέρας, τὰ μάλιστα συντελεῖ εἰς τὴν παρακώλυσιν τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐπιβαλλομένων συνεννοήσεων αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας εἰς ζητήματα τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἀπασχολήσαντος τοὺς δύο ἐπισήμους ἄνδρας. Ἐὰν ἡ εἴδησις αὕτη εἶνε ἀκριβής, τὸ ἄγγελμα ἐνέχει μεγίστην σημασίαν. Ἐν τῇ μεταπολεμικῇ ἰδίως τάσει τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ συγκροτημάτων ὅπως πλησιάσωσι πρὸς ἀλλήλας, γνωρίσωσιν ἀλλήλας καὶ συσκεφθῶσιν ἐν πνεύματι Χριστοῦ περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν θὰ ἦτο δυνατὸν ν' ἀποφευχθῶσιν αἱ τοῦ μέλλοντος συμφοραί, ὁποία ὁ τελευταῖος παγκόσμιος πόλεμος, ὅστις ἴσως θὰ ἀπεφεύγετο ἂν ἀλληλεγγύως ἐν κοινῇ συνεννοήσει ἐπενέβαινον αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι, ἐν τῇ τάσει, λέγομεν, ταύτῃ τῆς κοινῆς προσπαθείας μόνη ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἀντέταξεν ἄρνησιν ἐπίμονον νὰ μετάσχῃ καὶ αὐτὴ τοῦ παγχριστιανικοῦ ἀγῶνος. Τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦτο πνεῦμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, κρατοῦν αὐτὴν ἐν μονώσει ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὴν τεραστίας παγκοσμίου χριστιανικῆς κινήσεως ἀπετέλει ἀφορμὴν θλίψεως εἰλικρινοῦς παντὸς χριστιανοῦ, οὐχὶ δ' ἅπαξ ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐσχολιάσθη ἡ ἀρνητικὴ αὕτη στάσις μιᾶς μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ἡ συνεργασία εἰς τὴν ρύθμισιν καὶ λύσιν τῶν κολοσσιαίων μεταπολεμικῶν ζητημάτων εἶνε ἀπαραίτητος. Ἰδιαζόντως ἔκδηλος κατέστη ἡ ἀπουσία τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐν Στοκχόλμῃ Συνδιασκέψεως τοῦ παγκοσμίου Χριστιανισμοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν συνεζητήθησαν κοινωνικὰ θέματα σπουδαιότητος ὑψίστης, περὶ τῶν ὁποίων θὰ ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἡ γνώμη τῆς Ρώμης. Διὰ τοῦτο ἡ προσχώρησις τῆς Α. Α. τοῦ Πάπα εἰς τὴν ἔκκλησιν τοῦ ἄγγλου ὑπουργοῦ πρὸς ἀντίδρασιν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν δέον νὰ χαρακτηρισθῇ ἀδιστάκτως ὡς ἓν τῶν σπουδαιοτέρων γεγονότων τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου.

Ἡ «Ἀνάπλασις».

Ἡ «Ἀνάπλασις» συμπληροῖ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἐπὶ ὁλοκλήρους τέσσαρας δεκαετηρίδας ἐδίδαξε γενεὰς ὅλας ἀπὸ τῶν σελίδων της ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ στηρίξῃ τὸ εὐρὺ ἀναγνωστικόν της κοινὸν εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ ἠθικήν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ οὐχὶ διὰ μόνου τοῦ καλάμου, ἀλλὰ καὶ διὰ πυκνῶν κηρυγμάτων ἀνὰ σύμπασαν τὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦτο καὶ ἠγαπήθη ὑπὲρ πᾶν ἄλλο θρησκευτικὸν περιοδικὸν καὶ τὸ ὄνομά της κατέστη πασίγνωστον καὶ πολὺ ἐπέκεινα τῶν ὁρίων τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, ὁπουδήποτε ὑπῆρχον Ἕλληνες ἐγκατεστημένοι, στηρίξεως δεόμενοι εἰς τὰ πάτρια. Ἡ «Ἐκκλησία», συγχαίρουσα τὴν ἀγαπητὴν συνάδελφον διὰ τὴν σπανίαν εἰς περιοδικὰ εὐτυχίαν παρομοίας ἐπετείου, εὔχεται ἐκ ψυχῆς νὰ συνεχίσῃ τὴν κοινωφελῆ σταδιοδρομίαν της ἐν ἀκμῇ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Συνεχιζομένη παρανομία.

Κατά τινα ἐκ Ρώμης εἰς τὸν ἡμερήσιον ἀθηναϊκὸν τύπον εἴδησιν, ἡ Α.Α. ὁ πρωθιεράρχης τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἰς διαδοχὴν τοῦ σεβ. Louis Petit διώρισε νέον ἐπίσκοπον τῶν ἐν Ἀθήναις ὀπαδῶν τοῦ δυτικοῦ δόγματος, ταύτην τὴν φορὰν Ἕλληνα τὸ

γένος. Ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη νὰ τονισθῇ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς εἰδήσεως ταύτης, ὅτι ἐν γνώσει καὶ τοῦ Βατικανοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους συνεχίζεται μία καταφανὴς παρανομία, πάντοτε βεβαίως ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ γοήτρου τῆς ἑλληνικῆς Πολιτείας. Κατὰ τὰς διεθνεῖς συμβάσεις, λατῖνοι ἐπίσκοποι ἠδύναντο νὰ διαμένωσιν ἔν τισι τῶν ἑλληνικῶν νήσων, οἷον ἐν Νάξῳ, Θήρᾳ, Σύρῳ, Τήνῳ, Κερκύρᾳ καὶ Ζακύνθῳ,—μόνον. Ἐν τούτοις τῷ 1834 ὑπὸ τοῦ Πάπα Γρηγορίου στ'. διωρίσθη διὰ πρώτην φορὰν ἀποστολικὸς Delegatus ἐν Ἑλλάδι, ὁ ἐν Σύρῳ Ἐπίσκοπος Ἀλοΐσιος Blancis, τὸν ὁποῖον καὶ ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις ἀνεγνώρισεν ὡς δικαιούμενον νὰ ἀσκῇ ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ὀπαδῶν τοῦ δυτικοῦ δόγματος, τῶν ἔξω τῶν προμνημονευθεισῶν νήσων διαμενόντων, καί, κατ' ἀκολουθίαν, ἐστερημένων ποιμένος. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἀνεγνώρισεν ἡ κυβέρνησις καὶ εἰς τὸν διάδοχόν του, κατ' αἴτησιν τοῦ Πάπα. Ἀμφότεροι οὗτοι οἱ Delegati διέμενον καὶ ἐν Ἀθήναις πολλάκις. Τῇ 20 Ἀπριλίου 1853 διὰ Β. Διατάγματος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀνεγνωρίσθη ὁ ἐν Σύρῳ λατῖνος ἐπίσκοπος Ἰωσὴφ Ἀλβέρτης «ὡς πεφορτισμένος τὰ ἐπισκοπικὰ καθήκοντα» καὶ εἰς ἐκεῖνα τῆς Ἑλλάδος τὰ μέρη, ἐν οἷς δὲν ὑπῆρχον Λατῖνοι ἐπίσκοποι. Τῇ 31 Μαΐου 1860 ἐψηφίσθη νόμος διατάσσων ὅτι «ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου κγ' τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 9 Ἰουλίου 1852 ὁριζόμενος τύπος ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ λοιποὺς κληρικοὺς τῆς ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας», ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος οὐδέποτε ἐφηρμόσθη. Τῇ 6 Μαΐου 1874 ὁ Ἰωάννης Μαραγκὸς ἀνεγνωρίσθη διὰ Β. Διατάγματος Λατῖνος ἐπίσκοπος Τήνου· ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τοῦ Πάπα Πίου τοῦ θ' διωρίσθη ἀποστολικὸς Delegatus, δι' ἣν καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ δικαιολογίαν, ἐξεδόθη ἄλλο βασ. διάταγμα, δι' οὗ οὗτος ἀνεγνωρίσθη «ἐπιφορτισμένος τὰ ἐπισκοπικὰ καθήκοντα δι' ἐκεῖνα τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχουσι τῆς αὐτῆς δυτικῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπίσκοποι». Ὁ Ἰωάννης Μαραγκὸς μηδενὸς κωλύοντος ἐγκατεστάθη ἅμα τῷ διορισμῷ του ὁριστικῶς ἐν Ἀθήναις, μετὰ πάροδον δὲ ἔτους ὠνομάσθη αὐθαιρέτως ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν! Καὶ ἠρνήθη μὲν τὴν συγκατάθεσίν της εἰς τοῦτο ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, δὲν ἐπεχείρησεν ὅμως καὶ ν' ἀπομακρύνῃ τῆς πρωτευούσης τὸν παρανόμως ἐγκαθιδρυθέντα ἐν Ἀθήναις Ἀντιπρόσωπον τοῦ Πάπα. Τὰ ἐπακολουθήσαντα ἦτο πλέον ἑπόμενον νὰ συμβῶσι: πάντες οἱ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαραγκοῦ περιβληθέντες ἐν Ἑλλάδι τὸν τίτλον τοῦ παπικοῦ ἀπεσταλμένου ἐγκαθιδρύοντο ὁριστικῶς καὶ μονίμως ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα «ἀρχιεπισκόπων Ἀθηνῶν!» Τοῦτο ἔπραξεν ὁ διάδοχος τοῦ Μαραγκοῦ τέως Νάξου ἐπίσκοπος Ζαφῖνος, ὁ τοῦτον διαδεχθεὶς καὶ εἰς Ἀθήνας ἐξαποσταλεὶς ἄνευ μάλιστα εἰδήσεως καὶ συγκαταθέσεως τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως Δελάγγελης, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πέρυσι παραιτηθεὶς Γάλλος ἀσσομψιονιστὴς Λουδοβῖκος Petit. Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἐδημιουργήθη ἡ ἀνύπαρκτος τέως λατινικὴ «Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν», παρὰ τὰς διεθνεῖς συμβάσεις καὶ παρὰ τοὺς νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἐννοεῖται, ὅτι δὲν ἐβράδυνεν ἡ παράνομος αὕτη «Ἀρχιεπισκοπὴ» νὰ δημιουργήσῃ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ παραρτήματά της, ἤτοι τὸ Λεόντειον Λύκειον κτλ. Ταῦτα δὲν γράφομεν ἐκ πνεύματος διωκτικοῦ τῆς παρ' ἡμῖν ἀντιπροσωπείας τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Τὰ σημειοῦμεν ἁπλῶς διὰ νὰ εἰκονίσωμεν τὴν στάσιν τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας κατ' ἀντιβολὴν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν καὶ τὰ λοιπὰ θρησκεύματα, καὶ νὰ βοηθήσωμεν τοὺς δυσκολευομένους νὰ διακρίνωσι ποία ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ Κράτει ἀπολαύει τοσαύτης εὐνοίας, προστασίας καὶ ὑποστηρίξεως, ὥστε σκανδαλωδῶς δι' αὐτὴν ἐπὶ ὁλοκλήρους δεκαετηρίδας νὰ παρορῶνται καὶ αὐτοὶ οἱ κείμενοι νόμοι.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθε κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην εἰς τὴν τακτικὴν συνεδρίαν τῆς Δευτέρας. Ἀπεφάσισε δέ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅπως ζητήσῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν διὰ νόμου ἀποκατάστασιν τῆς ἑορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὡς σχολικῆς ἑορτῆς καὶ τὴν αὔξησιν τῶν ὡρῶν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν ταῖς Σχολαῖς τῆς μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Ὡσαύτως δι' ἐγγράφου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ πρὸς πρὸς τὸν Εἰσηγητὴν τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς ἐπανέλαβε τὴν κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ὑποβληθεῖσαν πρὸ διετίας αἴτησιν ὅπως ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἐὰν ἐπικρατήσῃ ὁ θεσμὸς οὗτος, παρακάθηνται ἑκάστοτε Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ δύο Ἀρχιερεῖς ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας.

—Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπεσκέφθη τὸν νέον Πρεσβευτὴν τῆς Ἀγγλίας, ὡμίλησε δὲ μετ' αὐτοῦ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ περὶ τοῦ Ἱεροσολυμιτοῦ ζητήματος.

—Τὸ θεῖον κήρυγμα ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Ἄρτης διεξάγεται ἐπιμελῶς ὑπό τε τοῦ Σεβ. Μητροπο-

λίτου Ἄρτης κ. Σπυρίδωνος κηρύττοντος ἐκ περιτροπῆς εἰς πάντας τοὺς ναοὺς τῆς πόλεως Ἄρτης καὶ τῶν χωρίων ἐν οἷς εἴτε λειτουργεῖ εἴτε χοροστατεῖ, ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἱερολ. Ἀβερκίου Παπαδοπούλου καὶ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Ἰ. Σαγκριώτου.

—Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Ἄρτης διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἄρτης κ. Σπυρίδωνος δὲν ὑπάρχουσι πλέον ὀπαδοὶ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς «Χιλιαστῶν», οἵτινες διὰ συστηματικῆς προπαγάνδας ἐνσπείρουσι πανταχοῦ τὰς ἀντιχριστιανικὰς αὐτῶν θεωρίας.

—Ἐν Πάτραις, ἐκτὸς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν, κηρύττουσι τὸν θεῖον λόγον ὁ Ἱεροκῆρυξ τῆς Μητροπόλεως, ὁ Πρωτοσύγκελλος, ὁ θεολόγος Ἐφημέριος κ. Θωμᾶς Παπαγιαννόπουλος καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς τῶν θεολόγων Καθηγητῶν. Ὁ Πρωτοσύγκελλος διδάσκει ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ δὶς ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ.

— Ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Δημητριάδος οἱ «Χιλιασταὶ» ἠλαττώθησαν αἰσθητῶς, ἀλλὰ δὲν ἐξηφανίσθησαν. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος παρακολουθῶν τὴν κίνησιν αὐτῶν ἐδέχθη τελευταίως ἱκανοὺς εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν προσελθόντας διὰ τῆς χρίσεως ἁγίου Μύρου.

—Μερίμνῃ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φωκίδος κ. Ἀμβροσίου ἀνεκαινίσθη τελευταίως ἡ παρὰ τὴν κωμόπολιν Ἀροτίνη διαλελυμένη Μονὴ τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ ἰδίως τὸ κελλίον τοῦ ἐν αὐτῇ μονάσαντος ἐθνομάρτυρος Ἀθανασίου Διάκου. Ἐν τῇ ἱστορικῇ ταύτῃ Μονῇ, εὑρισκομένῃ ἐντὸς πυκνοῦ δάσους ἐξ ἐλατῶν τελεῖται ἐτησίως μεγάλη πανήγυρις κατὰ τὴν 29 Αὐγούστου.

—Ὁ προνοίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Μελετίου ἱδρυθεὶς ἐν Καλάμαις Σύνδεσμος πρὸς προστασίαν τῶν παίδων ἀπέδωκεν ἤδη λαμπρὰ ἀποτελέσματα. Οὐδεὶς μαθητὴς ἐμφανίζεται πλέον εἰς τὰ καφενεῖα καὶ τοὺς κινηματογράφους, εἰς τὰ θέατρα ἢ εἰς ἀπόκεντρα μέρη, οὔτε ἀπουσιάζει ἀδικαιολογήτως τῶν μαθημάτων, οὔτε περιφέρεται εἰς τὰς ὁδοὺς πέραν τῆς 8ης μ. μ ὥρας. Ὁ Σύνδεσμος προστασίας τῶν παίδων σκοπεῖ νὰ ἱδρύσῃ χάριν τῶν μαθητῶν ἀναγνωστήριον μετὰ βιβλιοθήκης. Ἔλαβε δὲ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρόνοιαν καὶ περὶ τῶν μικρῶν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων, ἱδρύσας Κυριακὰ Σχολεῖα εἰς τοὺς ἑπτὰ ναοὺς τῆς πόλεως τῶν Καλαμῶν Τοιαῦτα Σχολεῖα ἵδρυσε καὶ εἰς τὰ χωρία ὅπου ὑπάρχουσιν ἱερεῖς ἱκανοὶ πρὸς διδασκαλίαν. Ὡσαύτως ὁ Σεβ. Μητροπολίτας Μεσσηνίας ἵδρυσε καὶ νυκτερινὴν Σχολὴν ἀπόρων παίδων, εἰς ἣν φοιτῶσι περὶ τὰ 160 ἄπορα παιδία, διδασκόμενα καθ' ἑσπέραν ὑπὸ δύο ἱερέων ἀποφοίτων Ἱερατ. Σχολῆς. Πολλάκις δὲ καὶ αὐτοπροσώπως διδάσκει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, εἰδικὴν πρόνοιαν λαμβάνων καὶ διὰ τοὺς τροφίμους τοῦ ἐν Καλάμαις Κρατικοῦ Ὀρφανοτροφείου. Τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας ἐπανειλημμένως ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὰς εὐχαριστίας τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν πατρικὴν φροντίδα.

—Ὁ Σεβ. Μετροπολίτης Μεσσηνίας κ. Μελέτιος συγκαλέσας κατὰ Σεπτέμβριον εἰς Καλάμας πάντας τοὺς ἐφημερίους τῆς Μητροπόλεως Μεσσηνίας ἐδίδαξεν εἰς αὐτοὺς ἐπὶ δύο συνεχεῖς ἡμέρας τὰ καθήκοντα αὐτῶν.

—Ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Μητροπόλεως Μεσσηνίας δὲν ὑπάρχουσι πλέον «Χιλιασταὶ» χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καὶ τοῦ Ἱεροκήρυκος Πολυκάρπου Ἀνδρώνη μετὰ θείου ζήλου ἐργαζομένου.

—Ἡ φιλανθρωπικὴ δρᾶσις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ἐνισχύθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διὰ τῆς προνοίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου συστάσεως δύο μεγάλων θρησκευτικῶν ἅμα καὶ φιλανθρωπικῶν Ἀδελφοτήτων ἐν Θήβαις καὶ ἐν Λεβαδείᾳ, ὧν σκοπὸς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάπτυξις τῶν μελῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐνάσκησις τῆς φιλανθρωπίας. Μεγάλως καὶ ἐπωφελέστατα εἰργάσθη ἰδίως ἡ «Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ Ἀδελφότης Λεβαδέων». Εἰς τὰ μέλη τῶν Ἀδελφοτήτων καὶ γενικῶς εἰς τὸν λαὸν παρέχουσι τακτικὴν διδασκαλίαν θρησκευτικὴν ἅμα καὶ μορφωτικὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης καὶ ὁ ζηλωτὴς Ἱεροκῆρυξ ἀρχιμ. Πολύκαρπος Κουτσουπίδης.

—Διωρίσθη Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐν Πειραιεῖ ὁ αἰδεσιμολογ. κ. Βασίλειος Χούπης Οἰκονόμος καὶ Καθηγητής.

—Ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἐκτιμῶν τὸν ζῆλον καὶ τὴν μακρὰν διακονίαν ἐν τῇ σχολῇ τῶν «Φίλων τοῦ Λαοῦ» εἰς τὸ θεῖον κήρυγμα τοῦ ἐφημερίου Ἁγίων Θεοδώρων αἰδ. Γρηγορίου Ἀληφέρη ἀπένειμεν αὐτῷ τὸ ὀφφίκιον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου. Ἐγχειρίσας δὲ ὁ παν. Πρωτοσύγκελος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης τὸ σχετικὸν Γράμμα ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ ἀπηύθυνε τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐξάρας τὴν σημασίαν τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἐφημερίου διὰ τῆς διακονίας τοῦ λόγου.

—Κατὰ τηλεγραφικὰς εἰδήσεις ἐκ Καλαμῶν τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, 2 τρ. μ., μετ' ἀφαντάστου μεγαλοπρεπείας διεξήχθη ἡ μεγάλη θρησκευτικὴ πανήγυρις τῆς Ὑπαπαντῆς. Πλήθη κόσμου ἀπὸ πρωίας ἐπλημμύρισαν τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν ἐνῷ οἱ σιδηροδρομικοὶ συρμοὶ μετέφερον χιλιάδας κόσμου ἐξ ὅλων τῶν μεσσηνιακῶν περιφερειῶν μὲ πολύτιμα ἀναθήματα διὰ τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα. Τελεταρχούντων τῶν μητροπολιτῶν Μεσσηνίας Μελετίου καὶ Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιὴλ ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς λειτουργία. Αἱ πλατεῖαι καὶ αἱ ὁδοὶ κατάφορτοι κόσμου ἀνέμενον τὴν περιφορὰν τῆς εἰκόνος τῆς πολιούχου. Ἡ στρατιωτικὴ παράταξις ὑπῆρξε μεγαλοπρεπής. Τὴν δεκάτην κωδωνοκρουσίαι καὶ κανονιοβολισμοὶ ἀγγέλλουν τὴν ἔξοδον τῆς εἰκόνος. Ἡ πομπὴ σχηματίζεται συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα. Βραδυποροῦσα εἰσέρχεται εἰ τὴν πλατεῖαν 23 Μαρτίου ἔνθα οἱ μητροπολῖται ἀναπέμπουν δέησιν, κάμπτουσα εἶτα εἰσέρχεται τὴν λεωφόρον Ἀριστομένους ἔνθα τὸ ὅλον θέαμα μεγαλοπρεπέστατον. Τὴν πομπὴν ἀκολουθοῦν χιλιάδες λαοῦ. Οἱ ἐξῶσται τῶν οἰκιῶν εἶνε κατάμεστοι κόσμου. Διὰ τῶν ὁδῶν Ταϋγέτου καὶ Φάρων ἡ θρησκευτικὴ πομπὴ τὴν μεσημ-

βρίαν ἐπανέρχεται εἰς τὸν ναόν, ἐναποτιθεμένης ἐπὶ θρόνου τῆς σεπτῆς εἰκόνος. Τὸ πλῆθος ἀκολούθως ἐκχύνεται εἰς τὴν πόλιν. Ὁ στρατὸς μὲ μουσικὴν παρελαύνει εἰς τὰς πλατείας. Ἡ κίνησις εἰς τὴν πόλιν παρετάθη μέχρι βαθείας νυκτὸς ἐνῷ ἔκτακτοι σιδηροδρομικοὶ συρμοὶ μετέφερον εἰς τὰς ἑστίας των χιλιάδας προσκυνητῶν ὅλης τῆς Μεσηνίας καὶ Ἀρκαδίας.

—Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ, ἑορτῇ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς μητροπόλεως ἐτελέσθη ἡ θεία ἱερουργία ἐπὶ μνημοσύνῳ τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἱδρυτῶν, εὐεργετῶν, δωρητῶν καὶ καθηγητῶν τοῦ Ἀθήνησιν Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιαστριακοῦ Πανεπιστημίου. Τοῦ μνημοσύνου ἐτελετάρχησεν ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, παρῆσαν δὲ κατ' αὐτὸ ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου καὶ οἱ Κοσμήτορες τῶν Σχολῶν ἐν ἐπισήμῳ στολῇ, ἡ Σύγκλητος καὶ οἱ Καθηγηταὶ αὐτοῦ, πολλοὶ φοιτηταὶ καὶ ἱκανὸν ἐκκλησίασμα. Μετὰ τὸ μνημόσυνον ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου τὸν ἐπὶ τῇ πανεπιστημιακῇ ἑορτῇ νενομισμένον λόγον εἶπεν ὁ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανοσιολογ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Βασίλειος Στεφανίδης, ἀναπτύξας τὰς ἱστορικὰς προϋποθέσεις τῆς ἀκμῆς τοῦ δ' χριστιανικοῦ αἰῶνος. Τὸν λόγον παρηκολούθησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας μετὰ τῆς κυρίας Κουντουριώτου, ὁ ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, πολὺς κόσμος τῶν γραμμάτων καὶ οἱ φοιτηταί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς (31 Δεκ. 1926) ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ὑπέβαλεν εἰς τὴν βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν παράκλησιν περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὀρθοδόξου βουλγαρικοῦ κλήρου καὶ περὶ αὐξήσεως τῆς διὰ τὰς ἱεροτελεστίας ἀμοιβῆς, ἥτις εἶχε καθορισθῆ ἐκ συμφωνίας τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν παράκλησιν ταύτην ἡ Ἱ. Σύνοδος συνώδευσε μετὰ συστάσεως ὅπως αἱ ἐν τῷ μέλλοντι ἐνδεχόμεναι ὑπερβασίαι τῆς ἐν λόγῳ διατιμήσεως τῶν ἱεροτελεστιῶν τιμωρῶνται οὐχὶ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγίνετο, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν. Ἐπ' ἴσης ἡ Ἱ. Σύνοδος κατήρτισεν ὁριστικῶς τὸν κατάλογον τῶν ὀρθοδόξων ὀνομάτων, τὰ ὁποῖα ἐφεξῆς δέον νὰ δίδωνται εἰς τὰ νεογέννητα κατὰ τὸ βάπτισμα. Τοῦτο δὲ ἵνα τεθῇ τέρμα εἰς τάσιν πολλῶν ὀρθοδόξων βουλγάρων νὰ δίδωσιν εἰς τὰ τέκνα των ἢ εἰς τοὺς ἀναδεκτούς των ὀνόματα λαμβανόμενα ἐκ τῆς καθαρῶς πολιτικῆς ζωῆς καὶ μηδεμίαν σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὰς ὀρθοδόξους ἑορτάς.

—Ἡ Ἱ Σύνοδος ἐπεράτωσε πάντα τὰ προπαρασκευαστικὰ τῆς συγκλήσεως εἰς γενικὴν συνέλευσιν τοῦ ὅλου βουλγαρικοῦ κλήρου. Ἡ συνέλευσις αὕτη θὰ συγκροτηθῇ ἐν Σοφίᾳ κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, θὰ ἀσχοληθῇ δὲ περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ νέου καταστατικοῦ νόμου τῆς Βουλγαρικῆς ὀρθοδόξου Ἐξαρχίας, περὶ τοῦ ζητήματος τῆς θρησκευτικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῆς νεολαίας, περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ νόμου τῆς ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς δικαστηρίοις ὑπερασπίσεως, περὶ τῆς χριστιανικῆς ὀργανώσεως τῶν νέων καὶ ἄλλων παρεμφερῶν ζητημάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἡ ὀρθόδοξος ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησία περιλαμβάνει πάσας τὰς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Πολωνικῆς δημοκρατίας ὀρθοδόξους ἐνορίας καὶ πάντας τοὺς ὀρθοδόξους κατοίκους αὐτῆς, ἀριθμεῖ δὲ 5 ἐπαρχίας μετὰ 5 ἐπαρχιακῶν ἱεραρχῶν καὶ 2 βοηθῶν ἐπισκόπων, περὶ τοὺς 1500 ἱερεῖς καὶ περὶ τὰ 5 ἑκατομμύρια ὀρθοδόξων πιστῶν.

Ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὀρθοδόξου Οἰκουμενικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τηροῦσα τὸν κανονικὸν αὐτῆς σύνδεσμον πρὸς ἄλλας ὀρθοδόξους Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, εἶναι Ἐκκλησία Αὐτοκέφαλος, τελείως ἀνεξάρτητος ἐν τῇ ἐσωτερικῇ διοικήσει καὶ διοργανώσει αὐτῆς, ἀναγνωρίζουσα μόνον τὴν ἀνωτέραν κανονικὴν ἐξουσίαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἐπίσημος ἀνακήρυξις τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας ἐγένετο ἐν Βαρσοβίᾳ τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1925 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου τῆς Μ. Ἐκκλησίας τῆς 13 Νοεμβρίου 1924.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιτόπιον κρατικὴν ἐξουσίαν, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπολαύει τῆς ἐλευθερίας τῆς λατρείας καὶ τῶν θρησκευτικῶν πράξεων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχετικῶν παραγράφων τοῦ Πολωνικοῦ Συντάγματος. Ἡ σχέσις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς κανονίζεται ὑπὸ τῶν «προσωρινῶν Κανονισμῶν» οἵτινες ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῷ 1922. Σήμερον διεξάγονται συνεννοήσεις ἀφορῶσαι τὴν δημοσίευσιν Καταστατικοῦ, καθορίζοντος τὴν νομικὴν καὶ ὑλικὴν θέσιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῷ Κράτει. Αἱ ὑποθέσεις τῶν σχέσεων τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διευθύνονται ὑπὸ τοῦ ὀργάνου τῆς Διευθύνσεως—Τμήματος τῶν Θρησκευμάτων ἀποτελούσης μέρος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ ὀργάνωσις καὶ ἐσωτερικὴ διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας βασίζονται ἐπὶ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Ἁγιωτάτης Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας τῷ 1925. Κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦτο κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Μητροπολίτης (νῦν ὁ σεβ. Μητροπολίτης Διονύσιος) φέρων τὸν τίτλον «Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας», ὅστις εἶναι συγχρόνως καὶ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐπαρχίας Βαρσοβίας. Ἡ Ἐκκλησία κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῆς Ἁγιωτάτης Συνόδου, ἀποτελουμένης ἐκ πάντων τῶν ἐπαρχιακῶν Ἀρχιεπι-

σκόπων καὶ συγκαλουμένης πολλάκις τοῦ ἔτους, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διαιρεῖται εἰς 5 ἐπαρχίας: 1) Βαρσοβίας, μὲ ἕδραν τὴν Βαρσοβίαν, 2) Βολυνίας, μὲ ἕδραν τὸ Krzemieniec, διευθυνομένην σήμερον ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, 3) Βίλνας μὲ ἕδραν τὴν Βίλναν καὶ Ἀρχιερέα τὸν σεβ. Θεοδόσιον Ἀρχιεπίσκοπον Βίλνας καὶ Λίδας, 4) Πολεσσίας, μὲ ἕδρα τὸ Pinsk καὶ Ἀρχιερέα τὸν σεβ. Ἀλέξανδρον Ἐπίσκοπον Πολεσσίας καὶ Πίνσκ, καὶ 5) Γκρόντνο, μὲ ἕδραν τὸ Grodno καὶ Ἀρχιερέα τὸν σεβ. Ἀλέξιον Ἐπίσκοπον Grodno καὶ Νοβογροδέκ. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις συγκαλοῦνται αἱ σύνοδοι τῶν Ἐπισκόπων τῶν ὁποίων μετέχουσιν ἐκ μέρους τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ οἱ Βοηθοὶ ἐπίσκοποι, τῶν ὁποίων σήμερον δύο μόνον ὑπάρχουσιν: ὁ σεβ. Ἀντώνιος Ἐπίσκοπος Lublin, τοποτηρητὴς τῆς Ἐπαρχίας Βαρσοβίας, καὶ ὁ σεβ. Σίμων, ἐπίσκοπος Krzemieniec τοποτηρητὴς τῆς Ἐπαρχίας Βολυνίας.

Αἱ ἐπαρχίαι διευθύνονται ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων βοηθουμένων ὑπὸ συμβουλίων (κονσιστορίων) ἅτινα σύγκεινται ἐκ 4 κληρικῶν μελῶν, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Ἁγιωτάτης Συνόδου, ἐκ τοῦ Γραμματέως καί τινων ἰδιωτῶν. Αἱ διοικήσεις διαιροῦνται εἰς διαμερίσματα καὶ ταῦτα εἰς ἐνορίας. Αἱ ἐνορίαι ἀριθμοῦνται εἰς 1400 περίπου· οἱ δὲ ναοὶ καὶ τὰ παρεκκλήσια εἰς 2000 περίπου, ἐκ τῶν ὁποίων σήμερον εἶναι κλειστοὶ περὶ τοὺς 400.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας ἀριθμεῖ 16 μοναστήρια ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν: 1 ἀνδρῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βαρσοβίας, 2 (ἀνδρῶν) ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βίλνας, 10 ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βολυνίας, ἐξ ὧν 7 ἀνδρῶν καὶ 3 γυναικῶν, καὶ 3 ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Grodno, ἐξ ὧν 2 ἀνδρῶν καὶ 1 γυναικῶν.

Πρωτεῦον μοναστήριον εἶναι ἡ Λαύρα «Uspienskaja Potchajevska» ἐν Βολωνίᾳ.

Ἡ ἐσωτερικὴ ἱεραποστολὴ εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἱεραποστολῶν, καὶ εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν Ἐπαρχιῶν. Οἱ ἱεραπόστολοι ὀφείλουσι ν' ἀγωνίζωνται κατὰ πρῶτον κατὰ τῆς προπαγάνδας τῶν διαφόρων αἱρετικῶν καὶ τελευταίως ἰδίᾳ κατὰ τῆς προπαγάνδας τῆς Γραικο-κατολικῆς (Οὐνιτικῆς) Ἐκκλησίας. Ἡ δρᾶσις τῶν Ἱεραποστολῶν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ γενικῶς ὡς ἱκανοποιητική.

Ἡ διὰ τῆς δημοσιογραφίας δρᾶσις διεξάγεται τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἐν Βαρσοβίᾳ Συνοδικοῦ Τυπογραφείου. Ἡ Ἁγιωτάτη Σύνοδος ἐκδίδει: τὸ ἐπίσημον ὄργανον «Ἀγγελιαφόρος τῆς Ὀρθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ Ἐκκλησίας» εἰς γλῶσσαν Πολωνικὴν καὶ 2 ἑβδομαδιαίας ἐφημερίδας θεολογικοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιεχομένου εἰς ῥωσσικὴν καὶ οὐκρανικὴν γλῶσσαν. Ἐπὶ πλέον τὸ Συνοδικὸν Τυπογραφεῖον ἐκτυπώνει, κατὰ τὸ δυνατόν, τὰ λειτουργικὰ βιβλία, τὰς κατηχήσεις, τὰς ἱεραποστολικὰς ἀγγελίας κλπ.

Τὰ ἱδρύματα θεολογικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι: Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Βαρσοβίας ἀριθμοῦσα ἤδη 3 ἐτῶν ζωὴν καὶ ἔχουσα 6 καθηγητὰς καὶ περὶ τοὺς 150 φοιτητάς. Ὑπάρχει ἴδιον φοιτητικὸν Οἰκοτροφεῖον. Ἡ μέση θεολογικὴ μόρφωσις παρέχεται εἰς 2 ἐννεαταξίους ἱερατικὰς σχολὰς (Σεμινάρια) μετὰ οἰκοτροφείων ἐν Βίλνᾳ καὶ Kszemienier, αἱ ὁποῖαι δίδουσιν εἰς τροφίμους των ἴδια διπλώματα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρας σχολάς. Αἱ Σχολαὶ αὗται ἀριθμοῦσι περὶ τοὺς 500 μαθητάς. Ἡ διδασκαλία γίνεται ἐν μέρει εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν καὶ ἐν μέρει εἰς τὰς γλώσσας τῶν ὀρθοδόξων μειονοτήτων. Ἡ Θεολογ. Σχολὴ καὶ τὰ Σεμινάρια συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους.